

DIREKTÓRIUM

NA OMŠE A LITURGIU HODÍN

ROK PÁNA 2025
LITURGICKÝ ROK „C“

PODĽA VŠEOBECNÉHO KALENDÁRA
RÍMSKEJ CIRKVI
A OSOBITNÉHO KALENDÁRA
DIECÉZ NA SLOVENSKU

Liturgická komisia
Konferencie biskupov Slovenska
2024

NIHIL OBSTAT

Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský diecézny biskup
predseda Liturgickej komisie
Konferencie biskupov Slovenska

V Rožňave dňa 26. augusta 2024

IMPRIMATUR

Mons. Bernard Bober
košický arcibiskup metropolita
predseda Konferencie biskupov Slovenska

Prot. č. 230/2024 zo dňa 2. septembra 2024

Redakčná uzávierka:

31. augusta 2024

© Konferencia biskupov Slovenska, 2024

ISBN 978-80-8161-657-0

ÚVOD

Drahí bratia a sestry,

„liturgia je vrcholom, ku ktorému smeruje činnosť Cirkvi, a zároveň prameňom, z ktorého prúdi všetka jej sila“ (*Sacrosanctum concilium*, čl. 10). Tieto veľmi známe slová konštitúcie o posvätnej liturgii Druhého vaticánskeho koncilu nás aj po šesťdesiatich rokoch od jeho ukončenia upozorňujú na hodnotu nadprirodzeného pokladu, ktorý sa Boh rozhodol zveriť do ľudských rúk. Koncil k týmto slovám zároveň dodáva, k čomu nás má liturgia ako vrchol a prameň privádzať: „A zase samotná liturgia pobáda veriacich, aby sa nasýtení veľkonočnými sviatosťami zjednocovali v láske, a žiada, aby dôsledne plnili to, čo s vierou prijali“ (SC 10).

Liturgické slávenie teda nemožno vnímať ako cieľ, ale skôr ako prostriedok. Práve tento aspekt zdôrazňuje aj základný dokument 53. medzinárodného eucharistického kongresu, ktorý sa koná v Ekvádore v septembri 2024.

V evanjeliom úryvku o rozmnožení chleba evanjelista Lukáš opisuje nielen zázrak hojnosti pokrmu pre všetkých až do sýtosti, ale aj zázrak spoločenstva, ktoré zhromaždené okolo svojho Učiteľa prijíma príkaz lásky, a tak vychádza zo seba, aby nasýtilo hladný zástup. Prorocké eucharistické znamenie ľudu, ktorý sa neuzatvára do vnútra svojich chrámov, ale je poslaný svojím Pánom, aby sa stal chlebom rozlámaným za život a bratstvo dnešného sveta.

Pravé slávenie Pánovej večere premieňa náš život na Eucharistiu, aby svet mal život. V Eucharistii Ježiš pozýva celé spoločenstvo učeníkov, aby vstúpili do tohto úkonu napodobňovania dynamiky jeho života, teda aby „vzali“, „lámali“ a „dávali sami seba“, aby sa stali

chlebom pre ľudstvo. Aby sme si pripomenuli jeho sebadarovanie, musíme urobiť to isté, čo on urobil so svojimi učeníkmi a s každým z nás: umyť si nohy, to znamená znížiť sa a slúžiť svojim bratom a sestrám. Umyvať im nohy, umyvať im tvár, umyvať ich srdcia našou láskou a milosrdenstvom. Preto pripomínať si Ježišovu lásku neznamena len spomínať, ale žiť túto lásku k nemu v našich dnešných bratoch. Spomienka na lásku sa mení na činnosť lásky, a tak nás otvára budúcnosti, nádeji na Veľkú noc, nádeji na plné šťastie. Nestačí sa zúčastniť na svätej omši, aby sme sa cítili dobre s Bohom. Ide o to, aby odvážna Ježišova láska našla podobu v našom živote (porov. MEK 2024, čl. 40 a 50).

Prajem všetkým, aby nás v nadchádzajúcom jubilejnom roku slávenie Eucharistie inšpirovalo stať sa znamením lásky a nádeje, ktorá nezahanbuje.

V Rožňave 30. augusta 2024

✠ Mons. Stanislav Stolárik
predseda Liturgickej komisie KBS
rožňavský diecézny biskup

BISKUPI SLOVENSKA

KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA

Západná provincia (BRATISLAVA)

J. E. Mons. Stanislav Zvolenský
bratislavský arcibiskup metropolita

J. E. Mons. Ján Orosch
trnavský arcibiskup

J. E. Mons. Viliam Judák
nitriansky diecézny biskup

J. E. Mons. Marián Chovanec
banskobystrický diecézny biskup

J. E. Mons. Tomáš Galis
žilinský diecézny biskup

J. E. Mons. Jozef Haľko
titulárny biskup serrský
bratislavský pomocný biskup

J. E. Mons. Peter Beňo
titulárny biskup amudarský
nitriansky pomocný biskup

Východná provincia (KOŠICE)

J. E. Mons. Bernard Bober
košický arcibiskup metropolita

J. E. Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský diecézny biskup

J. E. Mons. František Trstenský
spišský diecézny biskup

J. E. Mons. Marek Forgáč
titulárny biskup seleuciánsky
košický pomocný biskup

LITURGICKÝ ROK „C“

2024 – 2025

Pohyblivé slávenia

Prvá adventná nedeľa	1. decembra 2024
Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa	29. decembra 2024
Krst Pána	12. januára 2025
Popolcová streda	5. marca 2025
Palmová (Kvetná) nedeľa	13. apríla 2025
Veľkonočná nedeľa	20. apríla 2025
Nanebovstúpenie Pána	29. mája 2025
Zoslanie Ducha Svätého	8. júna 2025
Nášho Pána Ježiša Krista, najvyššieho a večného kňaza	12. júna 2025
Najsvätejšej Trojice	15. júna 2025
Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi	19. júna 2025
Najsvätejšieho Srdca Ježišovho	27. júna 2025
Nášho Pána Ježiša Krista, kráľa neba i zeme	23. novembra 2025

Prikázané sviatky na Slovensku

Narodenie Pána	25. decembra 2024
Slávnosť Panny Márie Bohorodičky	1. januára 2025
Zjavenie Pána	6. januára 2025
Nanebovstúpenie Pána	29. mája 2025
Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi	19. júna 2025
Svätých Petra a Pavla, apoštolov	29. júna 2025
Nanebovzatie prebl. Panny Márie	15. augusta 2025
Všetkých svätých	1. novembra 2025

Štátne sviatky na Slovensku

1. január	Deň vzniku Slovenskej republiky
5. júl	Svätých Cyrila a Metoda
29. august	Výročie SNP

APLIKÁCIA SVÄTÝCH OMŠÍ

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

1. **Za Boží ľud (za farnosť):** V zmysle kán. 534 *CIC* farár a farský administrátor sú povinní každú nedeľu a vo sviatok, ktorý je v diecéze prikázaný, odslúžiť **jednu svätú omšu za svoju farnosť**. Kto spravuje dve farnosti, splní túto povinnosť jednou svätou omšou.

2. Všetci pastoračne činní kňazi, inkardinovaní v Bratislavskej arcidiecéze, a diecézni kňazi, inkardinovaní v iných diecézach, ktorí vykonávajú pastoračnú službu v Bratislavskej arcidiecéze, odslúžia **mesačne jednu svätú omšu na úmysel ordinára**.

TRNAVSKÁ ARCIDIECÉZA

1. Každý diecézny kňaz, pastoračne činný v Trnavskej arcidiecéze, je povinný obetovať **mesačne jednu svätú omšu na úmysel ordinára, ročne spolu 12 svätých omší**. Každý rehoľný kňaz, pastoračne činný v Trnavskej arcidiecéze, je povinný obetovať **dvojmesačne jednu svätú omšu na úmysel ordinára, ročne spolu 6 svätých omší**. Ak by túto povinnosť zanedbal, je povinný obetovať tieto sväté omše dodatočne alebo zadošťačiť tejto povinnosti reštitúciou.

2. Každý farár a farský administrátor je povinný v zmysle kán. 534 a 540 *CIC* obetovať jednu svätú omšu **za zverený Boží ľud** vo svojej farnosti každú nedeľu a v prikázaný sviatok. Kto spravuje dve a viac farností, splní túto povinnosť jednou svätou omšou.

NITRIANSKA DIECÉZA

1. **Za Boží ľud (za farnosť):** V zmysle kán. 534 *CIC* farár a farský administrátor sú povinní každú nedeľu a vo sviatok, ktorý je v diecéze prikázaný, odslúžiť jednu svätú omšu za svoju farnosť. Kto spravuje dve farnosti, splní túto povinnosť jednou svätou omšou.

PRIKÁZANÉ SVIATKY

Kán. 1246, § 1. – Nedeľu, v ktorej sa slávi veľkonočné tajomstvo, podľa apoštolskej tradície treba zachovávať v celej Cirkvi ako prvopočiatkový prikázaný sviatok. Takisto sa musia zachovávať dni Narodenia nášho Pána Ježiša Krista, Zjavenia, Nanebovstúpenia a Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi, Svätej Bohorodičky Márie, jej Nepoškvrneného počatia a Nanebovzatia, svätého Jozefa, svätých apoštolov Petra a Pavla a napokon Všetkých svätých.

§ 2. – Konferencia biskupov však po predchádzajúcom schválení Apoštolskej stolice môže niektoré z prikázaných sviatkov zrušiť alebo preložiť na nedeľu.

Kán. 1247 – V nedeľu a v iné prikázané sviatky sú veriaci povinní zúčastniť sa na omši; okrem toho sa majú zdržiavať takých prác a činností, ktoré prekážajú vo vzdávaní kultu Bohu, v radosti, vlastnej dňu Pána, alebo povinnému duševnému a telesnému oddychu.

Kán. 1248, § 1. – Prikázaniu zúčastniť sa na omši zadosťučiní, kto je prítomný na omši, kdekoľvek sa slávi v katolíckom obrade buď v samotný sviatočný deň, alebo večer predchádzajúceho dňa.

Poznámka: Na Slovensku slávnosť sv. Jozefa, ženícha Panny Márie (19. 3.), nie je prikázaným sviatkom.

VONKAJŠIE SLÁVENIE NIEKTORÉHO SVIATKU

Pre pastoračné dobro veriacich sa dovoľujú v nedele v Cezročnom období také slávenia (*sollemnitatis externa*), ktoré pripadajú cez týždeň a sú medzi veriacimi veľmi obľúbené, ak v tabuľke poradia liturgických dní majú prednosť pred nedeľou. Formulár týchto slávení možno použiť pri všetkých omšiach za účasti ľudu (VSLR, 58).

U nás ide najmä o slávenie výročného dňa posvätenia kostola alebo titulu chrámu.

LITURGICKÝ KALENDÁR

ADVENTNÉ OBDOBIE

Advent je obdobie očakávania, obrátenia a nádeje:
očakávania, ktoré je spomienkou
na prvý, skromný príchod Spasiteľa,
ale aj modlitbou prípravy
na posledný, slávny príchod Krista;
obrátenia, na ktoré liturgia tohto obdobia
často vyzýva hlasom prorokov;
a radostnej nádeje, že spása, ktorú už Kristus zavřil,
a milosť, ktorá je už prítomná vo svete,
spejú k svojmu dozretiu a plnosti,
čím sa prísľub mení na vlastnenie a viera na videnie.
(porov. *Direktórium o ľudovej zbožnosti a liturgii*, 96)

ADVENTNÉ OBDOBIE

Adventné obdobie má dvojaký význam: je časom prípravy na slávnosť Narodenia Pána, v ktorom sa pripomína prvý príchod Božieho Syna medzi ľudí, a zároveň je to čas, v ktorom sa touto pripomienkou zameriava ľudská myseľ na očakávanie druhého Kristovho príchodu na konci vekov. Z týchto dvoch dôvodov je Adventné obdobie časom nábožného a radosného očakávania (VSLR, 39).

Nedeľný lekciónár:	Rok C (L I/C)
Feriálny lekciónár:	Adventné obdobie (L II)
Liturgia hodín:	I. zväzok
Liturgická farba:	fialová

Nedeľné adventné čítania

Čítania z evanjelií majú osobitnú črtu: vzťahujú sa na Pánov príchod na konci čias (prvá nedeľa), na Jána Krstiteľa (druhá a tretia nedeľa) a na udalosti, ktoré bezprostredne pripravovali na Narodenie Pána (štvrtá nedeľa). Čítania zo Starého zákona tvoria prorockvá o Mesiášovi a o mesiášskych časoch; sú zväčša z *Knihy proroka Izaiáša*. Čítania z Apoštola obsahujú povzbudenie a ohlasovania podľa rozličných známok tohto obdobia (VSL, 93).

Mariánska črta Adventného obdobia

V Adventnom období posvätná liturgia slávi nepoškrvené počatie panenskej Bohorodičky... Popritom posvätná liturgia v Adventnom období spomína Panu Máriu najmä v dňoch od 17. do 24. decembra a osobitne v nedeľu, ktorá predchádza Narodeniu Pána. V tú nedeľu dá zaznieť dávnym predpovediam prorokov o panenskej Matke a o Mesiášovi a číta state z evanjelia o čoskorom narodení Krista Pána a jeho Predchodcu.

1. PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA [F]

✠ **Omša** z nedele, *Krédo*, pf adventná I.
Omšové čítania: L I/C, 17 n. (OL C, 13).

Č 1: Jer 33, 14-16

Ž: 25, 4-5b. 8-9. 10+14

Č 2: 1 Sol 3, 12 – 4, 2

Ev: Lk 21, 25-28. 34-36

Nedovoľuje sa štvrtá eucharistická modlitba.
Zakazujú sa všetky iné omše, aj pohrebna.

Liturgia hodín: Nedeľa v 1. týždni. Of z nedele.
Ant. na *Benediktus* a na *Magnifikat* v roku C.

Dnes je zbierka na charitu.

2. Pondelok po 1. adventnej nedeli [F]

Féria

Omša z férie, pf adventná I.

Omšové čítania: L II, 19 n. (OL I, 9; OR I, 5).

Č 1: Iz 2, 1-5

Ž: 122, 1-2. 3-4a. (4b-5. 6-7). 8-9

Ev: Mt 8, 5-11

Liturgia hodín: Pondelok v 1. týždni. Of z férie.

V Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici sú večerná omša a prvé večery zo zajtrajšej slávnosti titulu katedrály. Kompletórium na nedele a slávnosti (1) s modlitbou na slávnosti mimo nediel.

3. Utorok po 1. adventnej nedeli
Sv. Františka Xaverského, kňaza [B]
Spomienka

Omša z férie, pf adventná I alebo o svätcovi.

Omšové čítania: L II, 22 n. (OL I, 13; OR I, 7).

Č 1: Iz 11, 1-10

Ž: 72, 1-2. 7-8. 12-13. 17

Ev: Lk 10, 21-24

Liturgia hodín: Utorok v 1. týždni. Of zo spom.

BANSKOBYSSTRICKÁ DIECÉZA

SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO, KŇAZA [B]

Hlavného patróna diecézy

Sviatok

Omša zo sviatku, *Glória*, čítania vlastné, pf o svätcovi.

Omšové čítania: L II, 332 n. (SZM 5140; OR IV, 93).

Č 1: 1 Kor 9, 16-19. 22-23

Ž: 117, 1. 2

Ev: Mk 16, 15-20

Nedovoľuje sa Štvrtá eucharistická modlitba.

Zakazujú sa zádušné omše okrem pohrebnej.

Liturgia hodín: Of zo sviatku; chýbajúce časti sa berú zo spoločnej časti na sviatky duchovných pastierov kňazov. Na Md ant. a žalmy z utorka v 1. týždni. Kompletorium z utorka.

KATEDRÁLA SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO
V BANSKEJ BYSTRICI

SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO, KŇAZA [B]

Titul chrámu

Slávnosť

Omša zo slávnosti, *Glória*, čítania vlastné, *Krédo*, pf o svätcovi.

Omšové čítania: L II, 332 n.

Č 1: Iz 52, 7-10 [L II, 487]

Ž: 117, 1. 2

LITURGICKÝ KALENDÁR

VIANOČNÉ OBDOBIE

Vo Vianočnom období Cirkev slávi
tajomstvo Zjavenia Pána:
jeho skromného narodenia v Betleheme,
zvestovaného pastierom,
prvotine Izraela, ktorá prijme Spasiteľa;
zjavenia sa mudrcom od východu,
prvotine pohanov,
ktorí v novonarodenom Ježišovi
poznávajú Krista Mesiáša
a klaňajú sa mu.

(Direktórium o ľudovej zbožnosti a liturgii, 106)

VIANOČNÉ OBDOBIE

Okrem výročnej slávnosti veľkonočného tajomstva Cirkev si oddávna najviac pripomína pamiatku Narodenia Pána a jeho prvých zjavení. To sa uskutočňuje vo Vianočnom období (VSLR, 32).

Nedeľný lekcionár:	Rok C (L I/C)
Feriálny lekcionár:	Vianočné obdobie (L II)
Liturgia hodín:	I. zväzok
Liturgická farba:	biela

Poznámky k Vianočnému obdobiu

1. Vianočné obdobie trvá od prvých vešpier Narodenia Pána až do nedele po Zjavení Pána, čiže po 6. januári vrátane.

2. Omša vigílie Narodenia Pána sa slávi večer 24. decembra buď pred prvými večerami, alebo po nich. V deň Narodenia Pána možno podľa starodávnej rímskej tradície sláviť omšu tri razy, a to v noci, na úsvite a vo dne.

3. Slávnosť Narodenia Pána má svoju osobitnú oktávu usporiadanú takto:

a) V nedeľu počas oktávy alebo, ak nedele niet, 30. decembra je sviatok Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa.

b) 26. decembra je sviatok svätého Štefana, prvého mučeníka.

c) 27. decembra je sviatok svätého Jána, apoštola a evanjelistu.

d) 28. decembra je sviatok Svätých neviniatok, mučeníkov.

e) 29., 30. a 31. decembra sú dni v Oktáve Narodenia Pána.

f) 1. januára na Oktávu Narodenia Pána je Slávnosť Panny Márie Bohorodičky.

NARODENIE PÁNA [B]
Slávnosť s oktávou (prikázaný sviatok)

24. UTOROK VEČER

✠ **Omša na vigíliu, Glória, čítania vlastné, Krédo, pf vianočná.**

Omšové čítania: L I/C, 33 n. (OL C, 29).

Č 1: Iz 62, 1-5

Ž: 89, 4-5. 16-17. 27+29

Č 2: Sk 13, 16-17. 22-25

Ev: Mt 1, 1-25 alebo kratšie 1, 18-25

Vo všetkých omšiach, ktoré sa slávia dnes večer, v noci a zajtra, sa pri slovách „*a mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny...*“ (alebo: „*ktorý sa počal z Ducha Svätého a narodil sa z Márie Panny...*“) pokľakne na jedno koleno, keď sa *Krédo* recituje; na dve kolená, keď sa spieva.

V Prvej eucharistickej modlitbe sa použije vlastná vložka na Narodenie Pána a cez oktávu *V spoločenstve (v presvätú noc)*.

V omši na vigíliu, v noci a v deň slávnosti sa nedovoľuje Štvrtá eucharistická modlitba.

Zakazujú sa všetky iné večerné omše, aj pohrebná.

Liturgia hodín: 1. vešp. zo slávnosti. Kompletórium na nedele a slávnosti (1), nerecituju ho však tí, čo sa zúčastnia na omši v noci.

V noci Narodenia Pána sa odporúča pred omšou sláviť dlhšiu vigíliu s posvätným čítaním. Vtedy sa na konci čítania namiesto hymnu *Teba, Bože, chválime* spieva *Sláva Bohu na výsostiach*. Úvodné obrady sa vynechajú a hneď po speve *Glória* nasleduje kolekta omše v noci.

OZNÁMENIE NARODENIA PÁNA: Slávnosť Narodenia Pána možno dnes oznámiť spevom z *Rímskeho*

martyrológia alebo ako je uvedené v *Direktóriu 2024* na s. 350 n. Oznámenie sa prednesie pred omšou v noci. Predtým ho lektor alebo iný vhodný laik môže uviesť vysvetľujúcim textom, ktorý je uvedený v tom istom direktóriu na s. 349. Treba ho však aktualizovať na rok 2024: „Octavo Kalendas Ianuarii Luna Quarta et Vice-sima“ – „Osem dní pred januárovou kalendou a dvadsaťštyri dní po nove mesiaca.“

DNES je oficiálny začiatok *Jubilejného roka 2025* otvorením svätej brány Baziliky sv. Petra vo Vatikáne, čím sa začína riadne jubileum (bula *Spes non confundit* pápeža Františka o vyhlásení riadneho jubilea roku 2025, bod 6).

25. STREDA – V DEŇ SLÁVNOSTI

✠ **Omša v deň slávnosti**, *Glória*, *Krédo*, pf vianočná. Omšové čítania: Každá z troch omší má vlastné čítania; z pastoračných dôvodov však možno vybrať také perikopy z jednej z troch omší, ktoré sa najlepšie hodia pre jednotlivé zhromaždenia veriacich (*OLM*, 13).

Omša v noci: L I/C, 38 n. (**OL C**, 34).

Č 1: *Iz* 9, 1-3. 5-6

Ž: 96, 1-2a. 2b-3. 11-12a. 12b-13

Č 2: *Tít* 2, 11-14

Ev: *Lk* 2, 1-14

Omša na úsvite: L I/C, 41 n. (**OL C**, 38).

Č 1: *Iz* 62, 11-12

Ž: 97, 1+6. 11-12

Č 2: *Tít* 3, 4-7

Ev: *Lk* 2, 15-20

Omša vo dne: L I/C, 43 n. (**OL C**, 41).

Č 1: *Iz* 52, 7-10

Ž: 98, 1. 2-3b. 3c-4. 5-6

LITURGICKÝ KALENDÁR

CEZROČNÉ OBDOBIE

prvá časť

V rozličných obradných úkonoch
Cirkev ohlasuje evanjelium spásy
a zvestuje smrť a zmŕtvychvstanie Krista,
uskutočňujúc prostredníctvom posvätych znakov
jeho dielo spásy.

V Eucharistii slávi pamiatku
spásonosného utrpenia,
slávneho vzkriesenia
a obdivuhodného nanebovstúpenia,
a z ostatných sviatostí čerpá
ďalšie dary Ducha Svätého,
ktoré pramena v Spasiteľovom kríži.

(Direktórium o ľudovej zbožnosti a liturgii, 81)

CEZROČNÉ OBDOBIE pred Pôstnym obdobím

V Cezročnom období sa neslávi osobitný aspekt Kristovho tajomstva. Skôr sa, najmä v nedele, pripomína Kristovo tajomstvo v celej jeho plnosti (VSLR, 43).

Nedeľný lekcionár:	Rok C (L I/C)
Feriálny lekcionár:	Cyklus I (L III)
Liturgia hodín:	III. zväzok
Liturgická farba:	zelená

Myšlienky k liturgickej spiritualite

Cezročné obdobie je obdobím, v ktorom kresťanské spoločenstvo vierou vniká do hĺbky veľkonočného tajomstva a uvedomuje si mravné požiadavky nového života. Neodmysliteľnou podmienkou toho je počúvanie Božieho slova a usporiadanie života v jeho duchu. Preto Druhý vatikánsky koncil rozhodol, aby sa do liturgického slávenia zaviedlo hojnejšie a rozmanitejšie čítanie zo Svätého písma (porov. SC, 35). Najmä nedeľné slávenia sú dôležitými okamihmi na ceste kresťanského dozrievania a obnovy v Kristovi.

Ten istý koncil kladie do stredu života kresťanského spoločenstva nedeľu ako týždenné slávenie Kristovho zmŕtvychvstania. Každý týždeň, v deň, ktorý Cirkev nazvala dňom Pána, pripomína si Pánovo vzkriesenie, ktoré okrem toho slávi raz do roka spolu s blaženým umučením Pána na najväčšie sviatky – na Veľkú noc (SC, 102).

Práve nedeľnou oslavou Kristovho vzkriesenia obnovuje v sebe kresťan svoju veľkonočnú existenciu a kráča k plnej miere Kristovho veku (porov. Ef 4, 13). Nedeľa je týždenným stretnutím so zmŕtvychvstalým Kristom.

JANUÁR 2025

Prvý týždeň žaltára

13. Pondelok 1. týždňa v Cezročnom období [Z]

Féria

Alebo: **Sv. Hilára, biskupa a učiteľa Cirkvi** [B]

Lubovolná spomienka

Omša z ferie, pf spoločná; alebo zo spomienky, pf spoločná alebo o svätcovi.

Omšové čítania: L III, 35 n. (OL I, 407; OR II, 5).

Č 1: *Hebr* 1, 1-6

Ž: 97, 1+2b. 6+7c. 9

Ev: *Mk* 1, 14-20

Liturgia hodín: Pondelok v 1. týždni. Of z ferie alebo zo spomienky.

14. Utorok 1. týždňa v Cezročnom období [Z]

Féria

Omša podľa výberu (pozri s. 106).

Omšové čítania: L III, 37 n. (OL I, 411; OR II, 7).

Č 1: *Hebr* 2, 5-12

Ž: 8, 2a+5. 6-7. 8-9

Ev: *Mk* 1, 21-28

Liturgia hodín: Utorok v 1. týždni. Of z ferie.

15. Streda 1. týždňa v Cezročnom období [Z]

Féria

Omša podľa výberu (pozri s. 106).

Omšové čítania: L III, 39 n. (OL I, 416; OR II, 10).

Č 1: *Hebr 2*, 14-18

Ž: 105, 1-2. 3-4. 6-7. 8-9

Ev: *Mk 1*, 29-39

Liturgia hodín: Streda v 1. týždni. Of z férie.

16. Štvrtok 1. týždňa v Cezročnom období [Z]

Féria

Omša podľa výberu (pozri s. 106).

Omšové čítania: L III, 41 n. (**OL** I, 420; **OR** II, 13).

Č 1: *Hebr 3*, 7-14

Ž: 95, 6-7. 8-9. 10-11

Ev: *Mk 1*, 40-45

Liturgia hodín: Štvrtok v 1. týždni. Of z férie.

17. Piatok 1. týždňa v Cezročnom období

Sv. Antona, opáta [B]

Spomienka

Omša zo spomienky, pľ spoločná alebo o svätcovi.

Omšové čítania: L III, 43 n. (**OL** I, 425; **OR** II, 16).

Č 1: *Hebr 4*, 1-5. 11

Ž: 78, 3+4bc. 6c-7. 8

Ev: *Mk 2*, 1-12

Liturgia hodín: Piatok v 1. týždni. Of zo spomienky.

TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV: Od 18. do 25. januára je *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov*. Cez celý týždeň treba brať v omši primerané úmysly v modlitbe veriach: do formulára dňa vložiť prosbu za jednotu kresťanov alebo použiť niektorý

LITURGICKÝ KALENDÁR

PÔSTNE OBDOBIE

Pôst je obdobie,
ktoré predchádza a pripravuje
slávenie Veľkej noci.
Je časom počúvania Božieho slova a obrátenia,
prípravy a pamiatky na krst,
zmierenia s Bohom a s bratmi,
častejšieho oddávania sa kresťanskému pokániu:
modlitbe, pôstu a almužne.

(Direktórium o ľudovej zbožnosti a liturgii, 124)

PÔSTNE OBDOBIE

Pôstne obdobie je zamerané na Velkú noc; veď pôstna liturgia pripravuje na slávenie veľkonočného tajomstva jednak katechumenov rozličnými stupňami uvádzania do kresťanského života, jednak veriacich tým, že im pripomína krst, ktorý prijali, a pobáda ich na pokánie (VSLR, 27).

Nedeľný lekciónár:	Rok C (L I/C)
Feriálny lekciónár:	Pôstne obdobie (L II)
Liturgia hodín:	II. zväzok
Liturgická farba:	fialová

Myšlienky k liturgickej spiritualite

Na začiatku Pôstneho obdobia nás Cirkev slovami Ježiša Krista „*Kajajte sa a verte evanjeliu*“ (Mk 1, 15) vyzýva na pokánie. V *Evanjeliu podľa Matúša* je táto výzva spojená s myšlienkou, že nebeské kráľovstvo sa priblížilo. Uveriť evanjeliu znamená vlastne prijať nebeské kráľovstvo. Pokánie je podmienkou toho, aby sme sa stali schopnými prijať Boha. Patrí to k podstate kresťanstva. *Skutky apoštolov* jednou vetou opisujú kresťanstvo takto: „*Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život*“ (Sk 11, 18).

Čo máme robiť my? Pokánie sa začína tým, že uznávame svoju hriechnosť. To je prvý krok. Dnešný svet žije v „ošiali nevinnosti“. Človek nevie prijať skutočnosť hriechu, ak nejestvuje kompetentné fórum, ktoré by mu ho vedelo odpustiť. Hriech, ak nemá výhľad na odpustenie, možno iba poprieť. Riešenie prináša jedine Boh, ktorý sa k nám priblížil v Ježišovi Kristovi, a v ňom nám ponúka zmierenie.

Čo má teda, milovaní, robiť kresťan v každom čase, to treba teraz konať usilovnejšie a nábožnejšie, aby sa apoštolská ustanovizeň štyridsiatich dní naplnila pôstom, a to nielen striedanosťou v jedle, ale predovšetkým tým,

MAREC 2025

Štvrtý týždeň žaltára

5. POPOLCOVÁ STREDA [F]

Féria

Omša z Popolcovej stredy, pf pôstna III alebo IV.
Omšové čítania: L II, 119 n. (OL I, 133; OR I, 80).

Č 1: *Joel* 2, 12-18

Ž: 51, 3-4. 5-6a. 12-13. 14+17

Č 2: *2 Kor* 5, 20 – 6, 2

Ev: *Mt* 6, 1-6. 16-18

Zakazujú sa všetky iné, aj zádušné omše okrem pohrebnej.

Liturgia hodín: Streda v 4. týždni. Of. z férie. Na ranné chvály možno vziať žalmy a chválospev s antifónami z piatka v 3. týždni (pre ich kajúci charakter).

1. POŽEHNANIE POPOLA A ZNAČENIE POPOLOM sa vkladá do omše po evanjeliu a homílii.
2. Úkon kajúcnosti sa vynecháva, lebo ho nahrádza obrad značenia popolom.
3. Omše, v ktorých sa nekoná obrad požehnania a značenia popolom, sa slávia zvyčajným spôsobom.
4. Kňaz, ktorý koná obrad požehnania a značenia popolom, ak nie je prítomný iný kňaz alebo diakon, poznačí popolom najprv sám seba (postojáčky a obrátený chrbtom k ľudu), pričom nič nehovorí. Ak je však prítomný iný kňaz alebo diakon, poznačí ho on, pričom je celebrant obrátený tvárou k ľudu.
5. Ak požehnanie robí biskup, poznačí ho popolom jeden z koncebrantov alebo diakon.
6. Ak popol požehnáva biskup, ale svätú omšu necelebruje, predsedá liturgii slova z katedry, odetý do pluviálu, a na konci omše udelí požehnanie.

7. Popol sa pripravuje z olivových alebo iných ratolestí, ktoré boli požehnané na Palmovú nedeľu predchádzajúceho roka.

8. Pri značení popolom kňaz povie jednu z dvoch for-
múl: *Kajate sa a verte evanjeliu* alebo: *Pamätaj, že si prach a na prach sa obrátiš* a poznačí veriaceho na hla-
ve vo forme kríža.

9. Požehnanie popola a značenie popolom sa môžu ko-
nať aj bez omše. V tom prípade sa odporúča urobiť naj-
prv liturgiu slova. Tá sa skladá z úvodného verša (úvod-
ný spev), bez úkonu kajúcnosti, z modlitby dňa, čítaní a
spevov ako v omši, po evanjeliu je homília, potom po-
žehnanie popola a značenie veriacich popolom. Obrad
sa zakončí modlitbou veriacich.

10. **Obrad značenia popolom** sa nemôže konať v nedeľu,
ktorá – aj keď je v Pôstnom období – nemá mať tón tak
zvýraznene kajúcný.

11. **Obrad požehnanie popola:** Výzva na modlitbu sa
koná so zloženými rukami, samotná modlitba s rozo-
pätými rukami. Pri značení celebrant môže stáť alebo
sedieť.

DNES je deň pokánia v celej Cirkvi, pôst a zdržiavanie
sa mäsitého pokrmu, ktoré sa nemôže nahradiť iným
skutkom pokánia. Pôst znamená iba raz do dňa sa dosý-
ta najesť, pričom možno prijať trochu pokrmu ešte dva-
krát v priebehu dňa (Pavol VI., ap. konštitúcia *Pænitenti-
mini*). Kánon 1252 CIC stanovuje, kto má záväzne plniť
pôstnu disciplínu: „*Zákon zdržiavania sa mäsa zaväzuje
tých, ktorí dovŕšili štrnásť rok života; zákon pôstu však
zaväzuje všetkých plnoletých až do začatia šesťdesiateho
roku života.*“

6. Štvrtok po Popolcovej strede [F]
Féria

Omša z férie, pf pôstna.

Omšové čítania: L II, 122 n. (OL I, 137; OR I, 82).

Č 1: *Dt* 30, 15-20

Ž: 1, 1-2. 3. 4+6

Ev: *Lk* 9, 22-25

Liturgia hodín: Štvrtok vo 4. týždni. Of z férie.

PRVÝ ŠTVRTOK V MESIACI: Deň modlitieb za duchovné povolania. Odporúča sa adorácia, spoločná modlitba posvätného ruženca. Omša *Za povolania na kňazský stav* alebo *Za povolania k rehoľnému životu* dnes nie je dovolená.

7. Piatok po Popolcovej strede [F]

Féria

Omša z férie, pf pôstna.

Omšové čítania: L II, 124 n. (OL I, 140; OR I, 83).

Č 1: *Iz* 58, 1-9b;

Ž: 51, 3-4. 5-6a. 18-19

Ev: *Mt* 9, 14-15

Spomienka sv. **Perpetuy a Felicity, mučeníc**, môže byť tak, že sa namiesto kolekty dňa berie kolekta z ich spomienky.

Liturgia hodín: Piatok vo 4. týždni. Of z férie.

Spomienka sv. **Perpetuy a Felicity** môže byť tak, ako sa naznačuje na s. 36.

PRVÝ PIATOK V MESIACI: Votívna omša *O Najsvätejšom Srdci Ježišovom* dnes nie je dovolená.

8. Sobota po Popolcovej strede [F]

Féria

Ranná omša z férie, pf pôstna.

Omšové čítania: L II, 127 n. (OL I, 143; OR I, 85).

LITURGICKÝ ROK 2025/2026

PRVÁ ČASŤ ADVENTNÉHO OBDOBIA

Nedeľný lekciónár:	Rok A (L I/A)
Feriálny lekciónár:	Adventné obdobie (L II)
Liturgia hodín:	I. zväzok
Liturgická farba:	fialová

NOVEMBER 2025

30. NEDELA PRVÁ ADVENTNÁ NEDELA

DECEMBER 2025

1. Pondelok	féria
2. Utorok	féria
3. Streda	Sv. Františka Xaverského, kňaza
(sp; v Banskobystrickej diecéze sv)
4. Štvrtok	féria alebo sv. Jána Damascénskeho, kňaza a učiteľa Cirkvi (Iš), alebo sv. Barbory, panny a mučenice (Iš)
5. Piatok	féria
6. Sobota	féria alebo sv. Mikuláša, biskupa (Iš)
večerná omša a 1. večery
sú z nasledujúcej nedele
7. NEDELA	DRUHÁ ADVENTNÁ NEDELA
8. PONDELOK	NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE
9. Utorok	féria alebo sv. Jána Diega Cuauhtlatoatzina (Iš)
10. Streda	féria alebo prebl. Panny Márie Loretánskej (Iš)
11. Štvrtok	féria alebo sv. Damaza I., pápeža (Iš)
12. Piatok	féria alebo prebl. Panny Márie Guadalupskej (Iš)

DODATOK

VYBRANÉ LITURGICKÉ TEXTY

LITURGICKÉ OBRADY

POBOŽNOSTI A POŽEHNANIA

ODPORÚČANÉ PIESNE Z JKS

NEKROLÓG KŇAZOV

A HÚSVÉT MEGHIRDETÉSE Urunk megjelenésének ünnepén

Urunk megjelenésének ünnepén az evangélium után a diakónus vagy maga a pap, esetleg egy előénekes ily módon hirdetheti meg húsvét napját:

Kedves testvérek!

Urunk dicsősége megjelent
és mindig meg fog jelenni köztünk,
amíg ő maga el nem jön.

Az idő változásaiban
eszünkbe juttatjuk és átéljük üdvösségünk titkait.
A liturgikus év középpontjában
a keresztre feszített, eltemetett és feltámadott Úr
szent Háromnapja áll,
amely Húsvétvasárnapjával csúcsonyul ki
- ebben az évben április 20-án.

Minden vasárnap, amely a hét Húsvétja,
Anyaszentegyházunk felidézi
üdvösségünknek ezt a nagy eseményét,
amikor Krisztus legyőzte a bűnt és a halált.

A Húsvét az összes szent nap forrása:
hamvazószerda,
a nagyböjt kezdete, március 5.-én,
Urunk mennybemenetelének ünnepe május 29.-én,
Pünkösd június 8.-án,
Ádvent első vasárnapja november 30.-án.

A Boldogasszony,
az apostolok és a szentek ünnepein,
valamint halottak napján is
a földön vándorló Egyházunk
Urunk húsvétját hirdeti.

Krisztusnak,
aki volt, aki van és aki eljön,
az idők és a történelem Urának,
dicsőség mindörökkön örökké. Ámen.

SPOLOČNÉ MODLITBY VERIACICH

Predposledná októbrová nedeľa NA SVETOVÝ DEŇ MISÍ

Bratia a sestry, Pán Ježiš vyzval svojich učeníkov, aby šli do celého sveta a ohlasovali evanjelium. Prosme za všetkých, ktorí dodnes napĺňajú toto poslanie misijnej úlohy Cirkvi.

1. Ježišu, posilňuj všetkých,
ktorí zasvätili svoj život misiám
a ohlasujú tvoje evanjelium po celom svete.
℟. Prosíme ťa, vyslyš nás.
2. Otvor srdcia vedúcich predstaviteľov misijných krajín,
aby v misionároch videli tvojich poslov,
ktorí ohlasujú radosť, pokoj, lásku a najmä spásu.
3. Odmeň úsilie všetkých,
ktorí sa namáhajú pre misijné dielo Cirkvi
často aj za cenu veľkých obiet a vlastného života.
4. Požehnaj tých,
ktorí podporujú prácu misionárov
i diela, v ktorých obetavo slúžia.
5. Prijmi do večnej slávy všetkých,
ktorí pri službe v misiách
vydali svedectvo mučeníckej smrti.

**Pane Ježišu,
ty si svedčil o láske Otca
a zjavil si nám jeho milosrdnú tvár;
prijmi naše dnešné prosby
a štedro požehnávaj misijné dielo tvojej Cirkvi.
Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.**

NEKROLÓG KŇAZOV

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

1. **Vdp. Ladislav Labo**, farár farnosti Lakšárska Nová Ves, zomrel 17. apríla 2024 v 75. roku života a 47. roku kňazstva. Pochovaný je v Lakšárskej Novej Vsi.

2. **Vdp. Mons. Karol Martinec**, dekan a farár farnosti Senica, zomrel 12. júna 2024 v 73. roku života a 50. roku kňazstva. Pochovaný je v Senici.

TRNAVSKÁ ARCIDIECÉZA

1. **Vdp. ThDr. PaedDr. Peter Rúčka, PhD.**, farár farnosti Šulekovo, zomrel 30. septembra 2023 vo veku 68 rokov a v 43. roku kňazstva. Pochovaný je v Bratislave-Ružinove (Martinský cintorín v Bratislavskej arcidieceze).

2. **Vdp. Lőrinc Szilvási**, farár farnosti Kráľová nad Váhom pri Šali, zomrel 2. januára 2024 vo veku 62 rokov a v 39. roku kňazstva. Pochovaný je v Topoľnici (farnosť Kajal).

3. **Vdp. Ing. František Hudeček**, kňaz na odpočinku v Slanci (územie Košickej arcidiecezy), zomrel 4. augusta 2024 vo veku 73 rokov a v 42. roku kňazstva. Pochovaný je v Malej Lodine (farnosť Veľká Lodina v Košickej arcidieceze).

NITRIANSKA DIECÉZA

1. **Vsdp. PhDr. Peter Brisuda**, honorárny dekan a farár farnosti Skačany, zomrel 5. januára 2024 v 54. roku života a v 26. roku kňazstva. Pochovaný je v Dunajove.

2. **Vdp. Viliam Chrastina**, farár farnosti Veľké Bierovce, zomrel 13. januára 2024 v 58. roku života a v 34. roku kňazstva. Pochovaný je v Čadci.

OBSAH

Biskupi Slovenska	5
Aplikácia svätých omší	11
Omša „pro populo“	14
Večerná omša pred nedeľou	14
Prikázané sviatky	16
Vonkajšie slávenie niektorého sviatku	16
Výročie posviacky kostola a titul kostola	17
Prosebné dni a štvoro kántrových dní	19
Binácia a trinácia	21
Koncelebrácia a binácia	22
Sväté prijímanie pod obidvoma spôsobmi	24
Účasť na Najsvätejšej Eucharistii	25
Poklona Najsvätejšej oltárnej sviatosti	27
Omša pri slávení manželstva	29
Príprava na manželstvo	31
Slávenie sobáša	32
Votívne omše a omše za rozličné potreby	33
Na výročie biskupa, pápeža	34
Omša za zosnulých	35
Spomienky, ktoré nemožno plne sláviť	36
Spojenie posvätného officia s omšou	37
Dni pokánia	40
Pôstna disciplína	41
Odpustky	41
Tabuľka liturgických dní	46
Tabuľka pre rôzne omše	49
Najnovšie vydania liturgických kníh na Slovensku	51
Vysvetlenie značiek	53
Liturgický kalendár	55
Vybrané liturgické texty	371
Odporúčané piesne z JKS	378
Nekrológ kňazov	393

**DIREKTÓRIUM
NA OMŠE A LITURGIU HODÍN
ROK PÁNA 2025**

Z poverenia Liturgickej komisie
Konferencie biskupov Slovenska
pripravil a zostavil
Štefan Fábry

Úprava maďarských textov Július Andruško
Grafická úprava a sadzba Štefan Fábry
Jazyková úprava Alžbeta Šuplatová OV

Pre Konferenciu biskupov Slovenska vydal
Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava
v roku 2024 ako svoju 4 509. publikáciu

Tlač Slovenská Grafia, a. s., Bratislava
Prvé vydanie

ISBN 978-80-8161-657-0

